

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η ΓΣΕΕ, η Γραμματεία Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και το Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων & Ανέργων της Συνομοσπονδίας (ΚΕ.Π.Ε.Α./ΓΣΕΕ), επικαιροποιούμε την ενημέρωση προς τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης, στη βάση των μέχρι σήμερα Υπουργικών Αποφάσεων και Εγκυκλίων οδηγιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας¹. Σε περίπτωση έκδοσης νέων Οδηγιών, η ΓΣΕΕ θα επανέλθει με πρόσθετη ενημέρωση.

Η ΓΣΕΕ επισημαίνει ότι αποτελεί εκκρεμές πάγιο αίτημά της προς το Υπουργείο Εργασίας η εισαγωγή στην ισχύουσα νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων ρητών ρυθμίσεων για τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και κυρίως απαγορεύσεων για την πρόληψη της καταπόνησης των εργαζομένων και ρύθμισης των συνθηκών εργασίας τους στις περιπτώσεις έκθεσης σε έντονα καιρικά φαινόμενα (καύσωνας, ψύχος κλπ), οι οποίες να συνοδεύονται με αυστηρές κυρώσεις και εντατικοποίηση των έγκαιρων ελέγχων από την Επιθεώρηση Εργασίας. Τουναντίον έχουμε νομική αποδυνάμωση των μέτρων καθώς η περυσινή Υπουργική Απόφαση περιορισμένης ισχύος μετέπεσε στη συγκεκριμένη εγκύκλιο.

Επίσης, τονίζουμε τον ιδιαίτερο κίνδυνο που ενέχει η μείωση της διάρκειας του χρονικού διαστήματος μείωσης ή παύσης εργασιών κατά μία ώρα (12.00 με 16.00 αντί 17.00, που ίσχυε μέχρι σήμερα), που περιέχεται στην από 3-6-2024 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης². Σημειώνεται ότι στην παρούσα ενημέρωση της ΓΣΕΕ διατηρούμε το χρονικό πλαίσιο αυτό ως είχε (12.00-17.00), λόγω της ιδιαίτερης ασάφειας της Εγκυκλίου αυτής.

¹ Οι σχετικές Αποφάσεις και λοιπά Έγγραφα είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Ελληνικού Ινστιτούτου για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) στην ειδική ενότητα για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων <https://www.elinyae.gr/themata-yae/thermiki-kataponisi/page/ethniki-nomothesia>
<https://www.elinyae.gr/themata-yae/thermiki-kataponisi>

² <https://diageia.gov.gr/decision/view/%CE%A1%CE%931%CE%9D46%CE%9D%CE%9B%CE%94%CE%93-%CE%A9%CE%9F6>

Παράλληλα εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά τα όρια των τιμών των δεικτών πάνω από τα οποία επιβάλλεται η υποχρεωτική διακοπή των εργασιών. Και όλα αυτά όταν σύμφωνα με τις αναφορές τα Εργατικά Κέντρα και τις Ομοσπονδίες μέλη της Συνομοσπονδίας (βλ. έρευνα Ο.Σ.Ε.Τ.Ε.Ε), το 2023, τουλάχιστο 14 εργαζόμενοι έχασαν τη ζωή τους σε περιστατικά που σχετίζονται άμεσα με τη θερμική καταπόνηση.

Τονίζουμε για μία ακόμα φορά ότι η πρόληψη και η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και η έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση της παραβατικότητας μέσω ελέγχων της Επιθεώρησης Εργασίας σε όλη την επικράτεια οφείλει να αποτελεί προτεραιότητα του θεσμοθετημένου τακτικού κοινωνικού διαλόγου στο πλαίσιο του ανωτάτου **Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία**, η συνεπής και ουσιαστική λειτουργία του οποίου είναι απόλυτα απαραίτητη.

I. Πλαίσιο τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα:

1. Λήψη τεχνικών και οργανωτικών μέτρων προστασίας από τους εργοδότες

Για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας κατά τη διάρκεια καύσωνα, οι εργοδότες λαμβάνουν μέτρα προστασίας, σύμφωνα με τον ενδεικτικό και μη εξαντλητικό κατάλογο τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, που περιέχεται σε ΥΑ και αφορούν σε α) τεχνικά μέτρα για την πρόληψη της θερμικής καταπόνησης, όπως παρεμβάσεις i) στα δομικά στοιχεία των κτηρίων, ii) σε τμήματα της παραγωγικής διαδικασίας, iii) στο μικροκλίμα του εργασιακού χώρου, β) οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη της τεχνικής καταπόνησης, όπως παροχή πόσιμου νερού σε θερμοκρασία 10-15° C, οργάνωση του χρόνου εργασίας με προγραμματισμό διαλειμμάτων, προγραμματισμό επιβαρυντικών εργασιών σε ώρες εκτός θερμοκρασιακών αιχμών, μείωση ή παύση εργασιών σε ιδιαίτερα επιβαρυνμένους θερμικά χώρους μεταξύ των ωρών 12.00 – 17.00, διαμόρφωση κυλικείων ή άλλων κατάλληλων σε θερμοκρασία χώρων για το διάλειμμα των εργαζομένων, μετά από συνεργασία του εργοδότη και του Τεχνικού Ασφαλείας, του Ιατρού Εργασίας και των Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων και όπου δεν υπάρχουν των εκπροσώπων των εργαζομένων, γ) ειδικές προβλέψεις για υπαίθριες εργασίες, όπως παροχή πόσιμου νερού σε θερμοκρασία 10-15° C, χορήγηση και χρήση κατάλληλου καλύμματος κεφαλής, όπου δεν προβλέπεται χρήση κράνους και προστατευτικών μέσων δέρματος, διαμόρφωση/επιλογή σκιερού μέρους για διαλείμματα, διαμόρφωση/επιλογή σκιερού μέρους ή κατασκευή κατάλληλων στεγάστρων για εκτέλεση εργασιών, προγραμματισμός εργασιών ώστε οι επιβαρυντικές εργασίες να γίνονται τις ώρες που οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες, μείωση της απασχόλησης ή παύση των εργασιών κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ωρών 12.00 – 17.00, δ) χορήγηση μέσω ατομικής προστασίας, όπως καλύμματα κεφαλής και αυχένα και προστατευτικών μέσων

δέρματος και λοιπά μέσα, ύστερα από τη γνώμη του Τεχνικού Ασφαλείας, του Ιατρού Εργασίας για τις απαιτήσεις της εργασίας.

2. Υποχρεωτική παύση εργασιών κατά τη διάρκεια καύσωνα, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ)

α) Για εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας σε εργοδότες περιοχών της χώρας που, σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΜΥ, ο κίνδυνος θερμικής καταπόνησης καθίσταται εξαιρετικά υψηλός σύμφωνα με:

1. Την τιμή βιοκλιματικού δείκτη WBGT, όταν αυτή είναι ανώτερη του 32,2 (σύμφωνα με το Παράρτημα II) ή
2. η θερμοκρασία διαμορφώνεται σε τιμή άνω των 42ο C και ταυτόχρονα η τιμή του δείκτη υγρασίας διαμορφώνεται σε τουλάχιστον 14%, ή
3. η θερμοκρασία διαμορφώνεται σε τιμή άνω των 40ο C και ταυτόχρονα η τιμή του δείκτη υγρασίας διαμορφώνεται σε τουλάχιστον 20%,

καθίσταται υποχρεωτική η παύση εργασιών κατά το χρονικό διάστημα 12.00- 17.00 σε χειρωνακτικές εργασίες που εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο, ενδεικτικά αναφερόμενες, εργασίες σε τεχνικά και οικοδομικά έργα, εργοτάξια, διανομή και μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων με δίτροχο όχημα (delivery), συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών πλατφορμών του άρθρου 68 του ν.4808/2021.

β) Ειδικά για εργασίες σε ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη η υποχρέωση του ανωτέρω εδαφίου ισχύει για θερμοκρασία που διαμορφώνεται σε τιμή άνω των 38ο C.

γ) Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της παρούσας διάταξης επιβάλλεται από την Επιθεώρηση Εργασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170), χρηματικό πρόστιμο δυο χιλιάδων ευρώ ανά εργαζόμενο της επιχείρησης.

3. Παροχή εξ αποστάσεως εργασίας με το σύστημα της τηλεργασίας

Για εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου και ειδικά στις περιπτώσεις έκθεσής τους σε επιβαρυντικές συνθήκες, δίδεται η δυνατότητα, εξ αποστάσεως εργασίας με το σύστημα της τηλεργασίας εφόσον είναι εφικτό από τη φύση της εργασίας τους. Σχετικά στο Παράρτημα III της ΥΑ 65581/2023 (ΦΕΚ Β' 4491/ 12.7.2023) παρατίθενται αναφορές σε:

- παράγοντες κινδύνου για εκδήλωση ασθενειών/βλαβών που σχετίζονται με τη θερμότητα λόγω έκθεσης στο χώρο εργασίας , όπως 1) η έλλειψη εγκλιματισμού στις αυξημένες θερμοκρασίες, 2) το μέτριο ή χαμηλό επίπεδο φυσικής κατάστασης, 3) η αφυδάτωση, 4) η

ηλικία>60 έτη, 5) ο υψηλός δείκτης μάζας σώματος (>30), 6) συγκεκριμένα υποκείμενα νοσήματα, 7) η λήψη ορισμένων ουσιών και φαρμάκων.

- ενδεικτικό κατάλογο ατομικών, περιβαλλοντικών και φαρμακευτικών παραγόντων, καθώς και παθολογικών καταστάσεων που προδιαθέτουν σε εκδηλώσεις/βλάβες που σχετίζονται με τη θερμική έκθεση στο χώρο εργασίας και αφορούν στους εργαζόμενους που εντάσσονται στις ομάδες υψηλού κινδύνου με αυξημένο κίνδυνο για την υγεία τους λόγω της θερμικής καταπόνησης, όπως:

Παράγοντες που προδιαθέτουν σε θερμικές ασθένειες/βλάβες λόγω παρατεταμένης εργασιακής έκθεσης.			
Ατομικοί παράγοντες	Παράγοντες περιβάλλοντος	Παράγοντες υγείας	Φάρμακα και ουσίες
- Έλλειψη εγκλιματισμού - Μέτριο ή χαμηλό επίπεδο φυσικής κατάστασης - Υψηλός δείκτης μάζας σώματος* (άνω του 30) - Αφυδάτωση - Ηλικία >60 έτη - Εγκυμοσύνη, γαλουχία	- Υψηλή θερμοκρασία αέρα - Υψηλή υγρασία - Εντατική σωματική εργασία/άσκηση - Μειωμένη ταχύτητα αέρα - Βαριά/μη διαπερατά ρούχα και προστατευτικός εξοπλισμός εργασίας	- Καρδιαγγειακές παθήσεις, διαταραχές αρτηριακής πίεσης - Χρόνιες αναπνευστικές παθήσεις - Σακχαρώδης διαβήτης - Νεφροπάθειες - Χρόνιες ηπατοπάθειες - Νοσήματα του κεντρικού νευρικού συστήματος - ψυχικά νοσήματα - Αιμοσφαιρινοπάθειες (δρεπανοκυτταρική αναιμία) - Οξεία νόσος, όπως λοίμωξη με πυρετό ή γαστρεντερίτιδα	- Καρδιολογικά και αντιϋπερτασικά φάρμακα: (διουρητικά, νιτρώδη αγγειοδιασταλτικά και αναστολείς διαύλων ιόντων Ca ⁺⁺ , Β-αναστολείς) - Ορμόνες (συμπεριλαμβανομένης της ινσουλίνης) - Αντιδιαβητικά δισκία - Αντιεπιληπτικά, αντιψυχωσικά και νευροληπτικά φάρμακα, τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά - Αντισταμινικά - Αντιχολινεργικές ουσίες - Εργογονικά διεγερτικά - Αλκοόλ

*ΔΜΣ=βάρος/ύψος² (Kg/m²)

II. Περαιτέρω, η ΓΣΕΕ επισημαίνει τα παρακάτω εκ νέου:

Για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης λόγω των υψηλών θερμοκρασιών και προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση των μέτρων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, υπενθυμίζουμε το πλαίσιο οδηγιών για α) την περιγραφή των **ομάδων εργαζομένων υψηλού κινδύνου**, β) τα απαιτούμενα **τεχνικά μέτρα που πρέπει προληπτικά** να λαμβάνονται από τους εργοδότες, σε συνδυασμό με **κατά περίπτωση μέτρα** ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες γ) τις **τεχνικές και οργανωτικές οδηγίες** για τις μετρήσεις

της θερμοκρασίας και της υγρασίας στους χώρους εργασίας, δ) τη διενέργεια τόσο **προληπτικών, όσο και κατασταλτικών ελέγχων** από την Επιθεώρηση Εργασίας και ε) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, **την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών και ποινικών κυρώσεων.**

Συγκεκριμένα:

► **Οι ομάδες με υψηλό κίνδυνο για την υγεία τους** από τις υψηλές θερμοκρασίες είναι οι καρδιοπαθείς, οι πνευμονοπαθείς, οι πάσχοντες από χρόνια νοσήματα (πχ σακχαρώδης διαβήτης, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, διαταραχές αρτηριακής πίεσης κοκ), οι λαμβάνοντες συγκεκριμένα φάρμακα (πχ ινσουλίνη, αντιδιαβητικά, διουρητικά, αντιχολιεργικά κοκ), οι γυναίκες κατά την κύηση, καθώς επίσης και τα άτομα που εργάζονται σε ζεστό περιβάλλον. Η ένταξη των εργαζομένων στις παραπάνω ομάδες γίνεται από τον Ιατρό Εργασίας της επιχείρησης ή (στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται η απασχόληση Ιατρού Εργασίας) με ιατρική βεβαίωση που προσκομίζει ο ίδιος ο εργαζόμενος.

► **Τα απαιτούμενα τεχνικά μέτρα** που πρέπει κατά περίπτωση να λαμβάνονται από τους εργοδότες αφορούν σε μετρήσεις της θερμοκρασίας και της σχετικής υγρασίας στους χώρους εργασίας και σε παρεμβάσεις στα δομικά στοιχεία των κτηρίων, σε τμήματα της παραγωγικής διαδικασίας και στην απαιτούμενη προσαρμογή του μικροκλίματος του εργασιακού χώρου.

► **Τα απαιτούμενα οργανωτικά μέτρα** αφορούν κυρίως στη χορήγηση διαλειμμάτων κατάλληλης διάρκειας και σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο για τον χρόνο ανάπαυσης για τη μείωση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε περίοδο καύσωνα, την παροχή πόσιμου νερού σε θερμοκρασία 10° –15° C, τον προγραμματισμό των εργασιών, που συνεπάγονται υψηλή θερμική καταπόνηση των εργαζομένων σε ώρες εκτός θερμοκρασιακών αιχμών και τη σύνταξη σχεδίου αντιμετώπισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, τη χορήγηση στους εργαζόμενους κατάλληλων μέτρων ατομικής προστασίας, την οργάνωση υποδομής πρώτων βοηθειών και αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων. Ειδικότερα δε για τις υπαίθριες εργασίες και τις εργασίες σε εξωτερικούς χώρους, προβλέπεται επιπλέον η χορήγηση και χρήση κατάλληλου καλύμματος κεφαλής, η διαμόρφωση σκιερών μέρους για τα διαλείμματα, η κατασκευή στεγάστρων και ο προγραμματισμός των εργασιών, ώστε οι κοπιαστικότερες να γίνονται στις ώρες που η θερμοκρασία είναι χαμηλότερη, μείωση ή/και παύση των εργασιών κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ωρών 12.00-17.00.

Σημειώνεται σε ό,τι αφορά **στην παραμονή σε χώρους που κλιματίζονται**, πρέπει να λαμβάνονται συστηματικά και να τηρούνται τα ειδικότερα μέτρα για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων³,

³ Υπουργείο Εργασίας Εγκύκλιος ΣΕΠΕ 17312/Δ9. 506/4-5-2020 «Μέτρα για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2 κατά την άρση των περιοριστικών μέτρων» https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/%CE%95%CE%93%CE%9A%CE%A5%CE%9A%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A3-4_5_2020-%CE%95%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A5%CE%93%CE%95%CE%99%CE%91.pdf

με σκοπό τη σωστή λειτουργία των κλιματιστικών εγκαταστάσεων και αποφυγή δημιουργίας εστιών μόλυνσης και από άλλους μικροοργανισμούς.

Ο προσδιορισμός των εργασιών και των χώρων εργασίας, όπου ο κίνδυνος θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων είναι αυξημένος και η εξειδίκευση των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, που πρέπει κατά περίπτωση να λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων πραγματοποιείται με την ενεργό συμμετοχή του Τεχνικού Ασφαλείας και του Γιατρού Εργασίας, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων και αποτυπώνονται στην απαιτούμενη από το νόμο γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου.

Υπενθυμίζεται ότι τα σωματεία ή/και οι επιτροπές υγείας και ασφάλειας έχουν το δικαίωμα διαβούλευσης και υπογραφής συλλογικών ρυθμίσεων, με αντικείμενο την εφαρμογή σχεδίου αντιμετώπισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων, σε συνεργασία και με τον τεχνικό ασφαλείας και τον γιατρό εργασίας.

► **Επισημαίνουμε περαιτέρω, την ανάγκη επαγρύπνησης για την υποχρέωση εφαρμογής ειδικών νομοθετικών διατάξεων ή όρων ΣΣΕ που αφορούν στα ζητήματα Υγείας και Ασφάλειας των εργαζομένων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν:**

α) οι ρυθμίσεις του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών για τους εργαζόμενους σε υπαίθριες εργασίες σε μεταλλεία και λατομεία, που ορίζουν ότι για την αποφυγή έκθεσης σε ηλιακή ακτινοβολία θα πρέπει να γίνεται διακοπή ή μετάθεση του χρόνου εκτέλεσης της εργασίας, όταν από τις σχετικές μετρήσεις ή δελτία της ΕΜΥ διαπιστώνονται συνθήκες υπέρβασης των προβλεπόμενων τιμών θερμοκρασίας (ή και υγρασίας).

β) η διάταξη της Σ.Σ.Ε Εργατοτεχνιτών Οικοδόμων και Συναφών Κλάδων όλης της Χώρας, βάσει της οποίας οι σχετικές εργασίες διακόπτονται σε περιπτώσεις καύσωνα, όταν η θερμοκρασία στον τόπο εργασίας υπερβαίνει τους 38ο C υπό σκιά, ενώ το ημερομίσθιο καταβάλλεται χωρίς καμία περικοπή,

γ) η διάταξη της ΣΣΕ για εργασίες που γίνονται σε πλοία και πλωτά μέσα, είτε αυτά βρίσκονται στη θάλασσα είτε στην ξηρά, βάσει της οποίας όταν η ΕΜΥ δίνει τοπική θερμοκρασία 36° και 37° C διακόπτονται οι εργασίες από τις 14:00 έως τις 18:00 και όταν δίνει θερμοκρασία 38° C και πάνω, το ωράριο εργασίας είναι μεταξύ 07:00 έως 13:00, χωρίς καμία περικοπή του ημερομισθίου, η δε διακοπή του ωραρίου θα ισχύει μέχρι και τις 19:00

δ) τη διάταξη της ΣΣΕ για τους εξωτερικούς υπαλλήλους που χρησιμοποιούν δίκυκλο (διανομείς – courier) σε επιχειρήσεις εκδόσεων και βιβλιοχαρτοπωλείων, βάσει της οποίας δεν θα απασχολούνται εκτός εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων, όταν επικρατούν συνθήκες καύσωνα (38° C και άνω). Σε κάθε περίπτωση οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, που

αφορούν τα μέσα ατομικής προστασίας, ισχύουν και για τους εργαζομένους σε εργασίες μεταφοράς και διανομής προϊόντων με δίκυκλο.

► Συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του **Οργανισμού Μεσολάβησης & Διαιτησίας** <http://www.omed.gr/sylogikes-rythmiseis> και του **Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης** <https://ypergasias.gov.gr/sylogikes-rythmiseis-ergasias/>

Σημαντική ενημέρωση διατίθεται στην ιστοσελίδα του **Ελληνικού Ινστιτούτου για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ)** στο πεδίο για τη θερμική καταπόνηση των εργαζομένων <https://www.elinyae.gr/themata-yae/thermiki-kataponisi> με παράθεση, ανάμεσα σε άλλες πληροφορίες, χρηστικών πληροφοριών για την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καύσωνα <https://www.elinyae.gr/arthro-neon/prostasia-apo-ton-kaysona-episkeftheite-tin-thematiki-enotita-thermiki-kataponisi>

Επίσης ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)** δημοσίευσε τον οδηγό Heat at work – Guidance for workplaces («Ζέστη στην εργασία - Καθοδήγηση για τους χώρους εργασίας») <https://osha.europa.eu/el/publications/heat-work-guidance-workplaces> που παρέχει πρακτικές οδηγίες για τον τρόπο διαχείρισης των κινδύνων που συνδέονται με την εργασία σε συνθήκες ζέστης.

Στην ιστοσελίδα της **Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας**, πέραν των προγνωστικών πληροφοριών για τον καιρό στο σύνολο της χώρας, στις επιμέρους περιφέρειες και πόλεις http://www.emy.gr/emv/el/forecast/deltia_kairou/geniki_prognosi αναρτώνται και προγνωστικοί χάρτες με τα εύρη τιμών του δείκτη WBGT/ΘΥΜΒΑΣ⁴ (βιοκλιματικός δείκτης θερμικής καταπόνησης) για εξωτερικούς χώρους πανελλαδικά http://www.emy.gr/emv/el/forecast/deikths_wbgt.

Ειδικά για τον δείκτη WBGT/ΘΥΜΒΑΣ, στην ΥΑ 65581/2023 (άρθρο 2 στοιχείο α)¹ και Παράρτημα ΙΙ) αναφέρονται τα εξής:

Ο δείκτης ΘΥΜΒΑΣ εκτιμά τη θερμική καταπόνηση που δέχεται ένας άνθρωπος, η οποία είναι συνάρτηση των παραμέτρων του περιβάλλοντος και της θερμότητας που παράγεται εντός του σώματος από τη μεταβολική δραστηριότητα. Ειδικότερα, συνδυάζει τις βασικές παραμέτρους του τοπικού μικροκλίματος με προσωπικές παραμέτρους του (υγιούς) εργαζόμενου: (α) το ρυθμό μεταβολισμού του, που εκφράζει τη μυϊκή ενέργεια που καταναλώνει σε μια δραστηριότητα (με κατηγοριοποίηση σε χαμηλό, μέτριο, υψηλό, πολύ υψηλό δείκτη μεταβολισμού), (β) το βαθμό εγκλιματισμού του, το αν δηλαδή έχει επιτευχθεί η σταδιακή προσαρμογή των φυσιολογικών του λειτουργιών και κατά συνέπεια η αύξηση της αντοχής του στην εργασία σε θερμό περιβάλλον ή όχι (με κατηγοριοποίηση σε εγκλιματισμένο και μη-εγκλιματισμένο εργαζόμενο), (γ) τη χρονική διάρκεια έκθεσής του στο θερμό περιβάλλον και (δ) το είδος της ενδυμασίας του (με μέγεθος αναφοράς το δείκτη

⁴ Wet Bulb Globe Temperature –Θερμοκρασία Υγρού Βολβού και Μαύρου Σφαιριδίου

θερμικής μόνωσης (clo.) Ο δείκτης ΘΥΒΜΑΣ εξαρτάται και διαμορφώνεται άμεσα από τη θερμοκρασία, την υγρασία, την ταχύτητα του ανέμου, τη νέφωση, την ηλιακή ακτινοβολία. Πρόβλεψη του δείκτη ΘΥΒΜΑΣ για εξωτερικούς χώρους παρέχεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ), σύμφωνα με το μοντέλο που διαμορφώθηκε από τη Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλισης στην Εργασία της Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας, της Γενικής Γραμματείας Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και την ΕΜΥ:

ΧΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ WBGT

Ρίσκο για θερμική καταπόνηση	Βαθμοί WBGT (°C)	
	Ελάχιστο	Μέγιστο
Χαμηλό	<26.6	26.6
Μέτριο	26.7	29.4
Υψηλό	29.5	31.1
Πολύ υψηλό	31.2	32.2
Εξαιρετικά υψηλό	32.3	> 32.3

Σημείωση: Η κλίμακα βασίζεται σε οδηγίες από τον Οργανισμό για την Εργασιακή Ασφάλεια και την Υγεία (OSHA).

Πηγή: National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA, <https://www.weather.gov/arx/wbgt4>).

► Κρίσιμος είναι ο ρόλος της Επιθεώρησης Εργασίας τόσο της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, όσο και κυρίως της Επιθεώρησης Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας, ως προς τη διενέργεια ελέγχων για την εφαρμογή των μέτρων μείωσης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε όλους τους εργασιακούς χώρους και ιδιαίτερα σε αυτούς, όπου με βάση τις προγνώσεις και ανακοινώσεις της Ε.Μ.Υ. για την επικράτηση συνθηκών καύσωνα, αναμένεται ότι θα υπάρξει μεγαλύτερη θερμική καταπόνηση, όπως στους υπαίθριους χώρους ή όταν η εργασία παρέχεται σε εξωτερικούς χώρους (πχ. οικοδομές, οδικά ή άλλα τεχνικά έργα, ταχυμεταφορές με δίκυκλο, παροχή υπηρεσιών σε εξωτερικούς χώρους, αγροτικές εργασίες, κ.ά), στους στεγασμένους με ειδική παραγωγική δραστηριότητα (πχ χυτήρια, χαλυβουργίες, υαλουργίες, μεταλλουργίες, βιομηχανίες πλαστικών, κεραμοποιίες, εκκοκκιστήρια, ναυπηγικές εργασίες, υπαίθριες εργασίες, πλυντήρια – στεγνωτήρια – σιδερωτήρια, ψητοπωλεία - μαγειρεία κλπ), σε χειρωνακτικές εργασίες (πχ χειρωνακτική διακίνηση βαρέων φορτίων στις μεταφορές, οικοδομές κλπ).

Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας έχουν υποχρέωση εντατικοποίησης των προληπτικών ελέγχων κατά τη θερινή περίοδο σε όλους τους εργασιακούς χώρους, με προτεραιότητα σε εκείνους με τη μεγαλύτερη επιβάρυνση από θερμική άποψη, καθώς και άμεσης ανταπόκρισης στις σχετικές καταγγελίες των εργαζομένων και των σωματείων τους και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων σε

περίπτωση διαπίστωσης σοβαρών παραβιάσεων ή μη συμμόρφωσης εργοδοτών προς τις υποδείξεις που τους γίνονται.

Η ΓΣΕΕ επισημαίνει τον **επείγοντα χαρακτήρα της άμεσης επαναλειτουργίας του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου της Επιθεώρησης Εργασίας** και της αποκατάστασης της θεσμικής εργατικής συμμετοχής στον κατάλληλο προγραμματισμό του ελεγκτικού έργου με επαρκή στελέχωση και υποδομή, την υλοποίηση και την αξιολόγησή του, κατοχυρωμένο συμμετοχικό δικαίωμα που μας έχει αφαιρεθεί ύστερα από την απόσχιση της Επιθεώρησης Εργασίας από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και τη μετατροπή της σε ανεξάρτητη αρχή.

► Σε κάθε περίπτωση αποτελεί πάγιο αίτημα της ΓΣΕΕ προς το Υπουργείο Εργασίας η **εισαγωγή στην ισχύουσα νομοθεσία για την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων ρητών ρυθμίσεων για τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και κυρίως απαγορεύσεων** για την πρόληψη της καταπόνησης των εργαζομένων και ρύθμισης των συνθηκών εργασίας τους στις περιπτώσεις έκθεσης σε έντονα καιρικά φαινόμενα (καύσωνας, ψύχος κλπ), οι οποίες να **συνοδεύονται με αυστηρές κυρώσεις και εντατικοποίηση των έγκαιρων ελέγχων** από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και πρέπει να αντιμετωπίζεται έμπρακτα από το Κράτος και την εργοδοσία ως τέτοιο.

Τα σωματεία, τα κατά τόπους Εργατικά Κέντρα και οι Ομοσπονδίες δύναμης της ΓΣΕΕ είναι σε επαγρύπνηση για τις καταγγελίες των εργαζομένων.

Η ΓΣΕΕ θα συνεχίσει να έχει στη διάθεση των συνδικάτων και των εργαζομένων σε όλη την επικράτεια για κάθε ζήτημα πληροφόρησης, στήριξης και συλλογικής δράσης και στα θέματα υγείας και ασφάλειας:

- Γραμματεία Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της ΓΣΕΕ, email: info@gsee.gr
- Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων της ΓΣΕΕ, ΚΕΠΕΑ/ ΓΣΕΕ, τηλ. 210 00 83 630 & 210 00 83 640, www.kepea.gr
- το Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ <https://www.inegsee.gr/diktio-ipiresion-pliروفορissis-simvouleftikis-ergazomenon-anergon/>

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ